

Leidraad subsidiabele restauratiekosten

Binnen het programma Groenmonumenten ondersteunt het VSBfonds die kosten, die betrekking hebben op restauratie van *rood-groene* en *groene* elementen, die onderdeel zijn van de als complex beschermde historische buitenplaats.

Rood-groene elementen

Dit betreffen gebouwen, bouwwerken en zaken die oorspronkelijk dienden tot nut en vermaak en dat nog doen. Dat wil zeggen objecten die als tuinsieraad zijn aan te merken, of gebouwen en ornamenten die in de compositie en structuur van de aanleg historisch een essentiële rol vervullen. Ook kan het gaan om opstallen die om functionele redenen ten behoeve van de tuin of het park zijn opgetrokken, bijvoorbeeld een oranjerie. Deze groep objecten moet wel zijn vermeld in het register van beschermde rijksmonumenten.

Voor de goede orde: niet in aanmerking komen het hoofdhuis van de historische buitenplaats, met de eventuele bijgebouwen, boerderijen, schuren, molens en stallen.

Voor het vaststellen van de subsidiabele kosten met betrekking tot restauratie van bovengenoemde elementen, verwijzen we naar de "Leidraad BRIM Subsidiabele Instandhoudingskosten" van Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM).

Groene elementen

In de Leidraad BRIM is het 'monumentaal groen' (nog) niet opgenomen. In het Programma Groenmonumenten van VSBfonds zijn restauratiekosten met betrekking tot monumentaal groen (beplanting) wél subsidiabel. In samenwerking met de RACM en de PHB is daarvoor de onderstaande leidraad opgesteld.

Parkbossen

- vervanging van bomen en struiken door nieuwe aanplant; geheel of vaksgewijs in fasen
- inboet is niet subsidiabel

Sterrenbossen

m.n. de elementen die het stervormige patroon bepalen; dijken met greppels aan weerszijden en op de dijken aanwezige (laan-)beplanting:

- herstel dijkprofiel
- herstel van de (laan-)beplanting als element door nieuwe aanplant; geheel of vaksgewijs in fasen
- inboet is niet subsidiabel

Laanbeplantingen

- vervanging/herstel van de laanbeplanting als element door nieuwe aanplant, geheel of bij grotere lengte in fasen
- inboet is niet subsidiabel
- kroonsnoei indien sprake is van achterstallig onderhoud

Solitaire bomen en boomgroepen, waaronder lei- en knobomen

- vervanging/herstel van de boom of boomgroep als element door nieuwe aanplant
- inboet is niet subsidiabel
- kroonsnoei en kroonverankering indien sprake is van achterstallig onderhoud (zie omschrijving Bomenstichting¹)
- groeiplaatsverbetering door bemesting en beluchting

¹ de werkzaamheden aan bomen en beplantingen (kroonsnoei, groeiplaatsverbetering, etc.) dienen overeenkomstig de maatregelen en criteria van de Bomenstichting te zijn.

Hagen, vormbomen en berceaus

- vormsnoei indien sprake is van achterstallig onderhoud
- vervanging door nieuwe aanplant (incl. bodemverbetering) indien element meer dan 50% versleten is
- inboet is niet subsidiabel
- i.g.v. berceaus herstel van houten of ijzeren draagconstructie

Boomgaarden en leifruitcollecties

- kroonsnoei indien sprake is van achterstallig onderhoud
- vervanging door nieuwe aanplant (incl. bodemverbetering) indien het element meer dan 50% versleten is
- inboet is niet subsidiabel

Gazons (grasvlakken die ca. 25 keer per jaar worden gemaaid; geen parkweiden)

- herstel van gazons die door achterstallig onderhoud zijn verworden tot "knollenveld"
- herstel van schade door verkeerd gebruik is niet subsidiabel

Wegen en paden

- herstel van bestaande, verzakte (half-)verhardingen met (half-) verhardingsmateriaal, zoals aanwezig in bestaand of oorspronkelijk profiel
- herstel van vervaagde, historische paden en padenpatronen, die in het terrein nog herkenbaar aanwezig zijn
- aanbrengen nieuwe kantopsluitingen voor herstel en behoud padbreedte en belijning

Waterpartijen (vijvers), grachten en sloten, incl. houten stuwen en duikers, waterpeilen en waterkwaliteit

- uitbaggeren van vijvers, grachten en sloten tot aan de minerale ondergrond, incl. het tijdelijk opslaan van de uitkomende bagger in depot en het afwerken van het depot na inklinking
- herstel van niet goed of niet meer functionerende stuwen en duikers
- aanbrengen van eenvoudige houten stuwen of overstorten en duikers, die nodig zijn voor het handhaven of verbeteren van het waterpeil
- plaatsen van kleine gemaaltjes of pompen, die nodig zijn om vanuit aangrenzend oppervlaktewater het waterpeil te handhaven of te verbeteren

Beschoeiingen

- herstel van bestaande houten beschoeiingen (in de meeste gevallen is sprake van vervanging van de bestaande beschoeiing door een nieuwe constructie)
- aanbrengen nieuwe beschoeiing voor herstel en behoud van historische oeverlijn

Bruggen

- herstel van bestaande bruggen, die deel uitmaken van aanleg c.q. de wandeling
- vervanging van bestaande brug indien herstel niet meer mogelijk is
- aanbrengen nieuwe, eenvoudige, houten loopbrug indien de verbinding van belang is voor de aanleg c.q. de wandeling (in dit geval is er ooit sprake geweest van een brug, die nu geheel verdwenen is)
- reconstructie van oorspronkelijk aanwezige, geheel verdwenen bruggen is niet subsidiabel

Muren, hekwerken, schuttingen, vlonders, leirekken, plantenkuipen en tuinmeubilair

- herstel van bestaande constructie
- vervanging van bestaande constructie indien herstel niet meer mogelijk is

Kuipplantencollecties

- vervanging door nieuwe aanplant, indien collectie meer dan 50% versleten is of aangetast is door een destructieve plantenziekte
- inboet is niet subsidiabel

Heestergroepen en -borders, vaste plantenborders en rozenperken

- vervanging door nieuwe aanplant van gehele groep/border/perk, indien de beplanting meer dan 50% versleten is
- inboet is niet subsidiabel

Zichtassen en zichtlijnen (vista's)

- herstel van zichtlijnen, zichtassen en open ruimten door het verwijderen van opgaande begroeiing, indien deze van nature is ontstaan; indien de ruimtelijke structuur door menselijk ingrijpen is aangetast, is herstel alleen subsidiabel indien dit van aantoonbaar belang is voor de monumentale waarden
- herstel van zichtassen en zichtlijnen door het verwijderen van laaghangende takken van bomen, die de zichtas of zichtlijn inkaderen of begeleiden

Reliëf

- herstel van reliëf door het aanvullen van terreingedeelten die aan erosie of inklinking onderhevig zijn geweest

Vragen

Voor vragen over het wel of niet subsidiabel zijn van restauratiewerkzaamheden aan rood-groene of groene elementen kunt u contact opnemen met mevrouw drs. N.H. Lensvelt, telefoon (030) 698 32 79 of e-mail n.lensvelt@racm.nl bij de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten.